

Ova skupina glazbenika pod vodstvom s. Imakulate pridonijela je svojim uspješnim koncertima božićnom raspoloženju i radosti u mnogim našim crkvenim zajednicama.

M. S.

Collegium pro musica sacra — Zagreb

Bivši Collegium musicum catholicum koji postoji od 1969. g. započeo je pod novim imenom, a pod pokroviteljstvom Kršćanske Sadašnjosti, svoju ovogodišnju djelatnost. Prvi korizmeni koncert održan je u kapelici ss. Naše Gospe u Primorskoj ulici s djelima Rossellija, Vittorije, Gallusa, Pergolesija, Lukačića, Telemanna, Viadane, Aichingera i Haydna. Koncert obuhvaća čitavo vazmeno otajstvo u minijaturama domaćih i stranih autora. Mali komorni zbor, tri solista i nekoliko instrumenata čine ovaj sastav. Koncertni program bit će ponovljen još nekoliko puta do Uskrsa.

I. M.

Karlovac: Proslava sv. Cecilije

Pjevački zbor župe Presvetog Trojstva u Karlovcu održao je koncert crkvenih popjevaka u svojoj župnoj crkvi 19. studenog 1972. g.

Program:

1. I. Zajc	HVALITE GOSPODA	----	Mješoviti zbor
2. K. Gruber	SLAVA MARIJI	-----	Zbor i solo
3. L. v. Beethoven	VECERNJA PJESMA	----	Muški zbor
4. I. Hladnik	LAUDA SION	-----	Mješoviti zbor
5. A. Stockl	REGINA COELI	-----	Solo
6. A. Desauges	SUB TUUM PRAESIDIUM	----	Zbor i solo
7. R. Wagner	NEK ZAORI PJESMA	----	Mješoviti zbor
8. D. Gauby	PATER NOSTER	-----	Solo
9. F. Vilhar	KLIKNI SAD	-----	Muški zbor
10. Rossatti-Sokol	PAPINSKA HIMNA	----	Mješoviti zbor

Koncert je održan u sklopu proslave sv. Cecilije, zaštitnice crkvenog pjevanja. Ovom izvedbom zbor je nesumljivo pokazao svoju vrijednost. Mnogobrojno prisutno slušateljstvo siguran je znak da su češće poželjni takvi koncerti duhovne glazbe. Zato čestitajući zborovodi i pjevačima želimo više takvih nastupa.

S. B.

Subotica

8. veljače ove godine poslije podne u franjevačkoj crkvi u Subotici održao je koncert na orguljama P. Lorand Kilbertus, isusovac iz Beograda. Koncert je priređen na poticaj muzičara i muzičke omladine grada koji su i u glavnom prisustvovali. Na obnovljenim i prije dvije godine preuređenim orguljama, što ih je izgradio i preradio Milan Majdak iz Zagreba, orguljaš je upoznao slušače sa muzičkom literaturom Girolama Frescobaldija, J. S. Bacha i Cesara Francka. Kratki opis i prikaz o orguljama kao takvim, te konferansu za svako izvedeno djelo održao je vlč. Josip Miocs.

Vrlo su lijepo izvedeni Bachovi Korali, koji su dočarali ljepotu stila i vrhunac umjetničke izražajnosti baroka na orguljama. Poseban utisak je ostavila na slušatelje zvučna kombinacija E-dur Korala C. Francka, kada su raznolikost boja i dinamički prijelazi omogućili razumijevanje velike moći tog najvećeg i najsloženijeg instrumenta. Koncert je primljen sa velikim zadovoljstvom i zanimanjem, što pokazuje da ne smijemo zanemariti ovakve priredbe i treba omogućiti češće takve koncerte ne samo u većim nego i u manjim kulturnim centrima.

A. M.

O. Bernardin Sokol

Nekoć veoma popularni skladatelj o. Bernardin Sokol gotovo bi pao u zaborav da se slučajno netko nije sjetio njegova imena. Pronađen je i arhiv njegovih štampanih djela u franjevačkom samostanu na Poljudu u Splitu (Topuska 4).

Prošlog je ljeta Institut za crkvenu glazbu zainteresiran za stvar poslao u Split s. Imakulatu Malinka da pregleda taj arhiv. Nađena su gotovo sva djela o. Bernardina Sokol u mnogo primjeraka. Arhiv je smješten u jednoj veoma impozantnoj kuli samostana među borovima, ali sva ta ostavština o. Sokola propada te se čini da neće dugo odolijevati zubu vremena.

Otac Bernardin Sokol rođen 1888. u Kaštel Sućurcu kod Splita. Bio je franjevac zadarske provincije sv. Jeronima. Studirao je glazbu u Beču i Rimu, te se po povratku sa studija bavio pedagoškim i skladateljskim radom u Zagrebu, Dubrovniku i u Badiji na otoku Korčuli.

B. Sokol komponirao je mnoga crkvena i svjetovna djela. U skladbama za liturgijsko izvođenje kretao se prema smjernicama Motu Proprija Pija X. Ipak za ono vrijeme njegovo skladateljsko pero bijaše presmiono. Njegovi suvremenici su ga kritizirali, kao veoma modernog i onoga koji u crkvenu glazbu unosi svjetovni element presmionih harmonija i modulacija.

Danas bi bilo zanimljivo proučiti djela o. B. Sokola i dati im povijesnu ocjenu. Poznato je da je Bernardin Sokol pisao mnogo i brzo. Komponirao je prigodna i dopadljiva djela. Njegov se talenat ne može osporiti iako nije mnogo dotjerivao svoje skladbe. Bio je čovjek široke kulture i širokih interesa, htio je mnogo, a takvi stavovi čovjeka stvaraoca često bacaju u neželjenu površnost. Jedna veća studija o djelima o. B. Sokola i njihova selekcija bila bi neophodna da ovaj naš čovjek na polju crkvene i svjetovne glazbe nađe svoje povijesno mjesto.

Ove će godine jedna diplomantica na Institutu za crkvenu glazbu izraditi informativni diplomski rad o životu, djelovanju i stvaralaštvu o. Bernardina Sokola. Bit će to prva stepenica za upoznavanje ovog kompozitora. Institut za crkvenu glazbu u Zagrebu, bit će zahvalan svima koji su poznavali o. Bernardina Sokola da pošalju o njemu svoja zapažanja, kritike i podatke, kako bi se stvorio materijal za pristup analizi njegova stvaralačkog rada.

I. M.

Dvije sličice iz naše kulturno-povijesne baštine

Kad je pisac ovih redaka pred nekoliko godina posjetio Senj u svrhu istraživanja naše glazbene baštine, ugledni Senjanin dr Vuk Krajač, (sada pokojni) iznio je iz svojih primorskih dokumenata dva zapisa koji na svoj način živo prikazuju duhovno ozračje u jednom dijelu hrvatskih primorskih gradića iz čega se može bez velike fantazije dočarati slika naših ljudi i običaja u prvoj polovici našeg stoljeća. Objke ove »sličice« koje ćemo iznijeti, prepisane su iz izvornog zapisa 1. X 1960. i koliko se čini, nisu još nigdje objavljene. Ujedno su snimljene na magnetofonsku vrpcu, a čitao ih je sam dr Krajač, što je važno s obzirom na izgovor nekih glasova koje je teško zabilježiti. Naime, svi palatali s dijakritičkim znakovima, a također *d* i *dž*, izgovaraju se kod naših otočana mekanije, dok se neki slogovi gutaju ili muklo zazvuče. Ljudi ovog kraja koji to budu čitali neposredno će osjetiti i doživjeti, a za one kojima je taj govor malo dalji, donosimo mali rječnik za lakše razumijevanje.

Bašćansko »Vjeronanje«

Verujen va Boga Siora našega unipotentega, ki je storil nebesa i cernu zemlju. I va Isusica našega Sina unikega, anke Siora našega, ki je začel po Sveten Spiritu i rojen od Marije Divice Verđine, ki je sakrifikan i judifikan odi Poncija Pilata, ki je čapal maša bot i škopul, kacoti i špehac, matafuni i kemu su škinal zbrekali i najpokla na alber impirali. Ki je umrl na križu, žakopan i ki še ždigal žgora inferna, tretí dan ždigal od mrtvih i prišal va nebeša, kadi šedi ala destra Svoga Oca našega unipotentega, skud će prit judifikat žive i mrtve. Verujen va Spiritu Svetega, va Svetu Crikvu katoliku, va Sveti komun, va odpušćenje pekat i debitov, va uskrnuće tela, va život eterni — i cosi šia — Amen.

čapat = uhvatiti, zadobiti, (tal. acchiappare)

masa (mekani š!) = puno

bot = udarac štapom ili predmetom (tal. una botta)

škopul = pljuska (tal. scoppola)

špehac = udarac nogom

metafun = udarac konopom (bičevanje) (tal. matafione)

kacot = udarac zatvorenom šakom (tal. cazzotto)

škinal zbrekali = hrptenjaču razbili (tal. lo schienale)

Invit za veliki prošesjün na Velu subotu

(Priceljün na šete ure — termina na osan)

Najprvo re Križ. Za Križun re mularija odi škole. Onput sve golice, samice i fiori odi Baške ke čedu kantat kanconete švete. Onput re Fraternalad odi Matere Božje i one odi Tercega Ordina z medaljon i kurdalan tornu vrata, ke čedu ištešo kantat kancunete švete. Onput re Societat maritima. Svi paroni odi trabakuli, peligi i barāk. Onput redu Sokolani na marču. Onput re baldakin i Sv. Mustranca. Torno baldakina gvardiju čedu činit jandarmi i financa z belim' gvanti' i z' mušketañ. Ištešo i piloti odi porta. Onput re naša Banda citadina z' sopilah, z' novim baretan na litrat i z velun trikoluron harvatskon. Prošesjün će pašat zi crikve na pijacetu, pa z malun kuntra delun na paladu, pak onput na kantun odi Frana Duminoga i šopet va crikvu.

Še rekomandiva, ki more, da, malko ilumina puneštre. Neka kladu kamdele i šterike va kandelabriu. Ki pak ne more tako, onput neka kladu lumini i važe z garofulih na puneštre.

Še rekomandiva durante prošesjuna da budu šve oštarije i jogi zaprte. Durante prošesjuna se ne smi ni fumar, ni beštijamat, ni kantat.

Oni ki šu barufanti i peši odi porta piutošto neka redu durante prošesjuna va Batomalj i Bašku Dragu leh da ucine kakovu šramotinju.

To van rekomandiva bratjo karstjani

vaš

Don Jure Barbalčić

(Priatelju g. ing. Daši Kabalinu — Sušak.)

priceljün (principio) = početak

fiori odi Baške = cvjetovi Baške odnosno »gospoda bašćanska«

golice = djevojke, (golac = momak)

peligi = vrsta brodića

trabakul = brod s jednim jarbolom

gvantin = rukavicama

bareta na litrat = kapa na »svečano«

jogi = kuglane (primorskog tipa)

peši odi porta = »ribe iz luke« odnosno mladići, bečari, muškardini

Napomena: Potpis dotičnog župnika s naslovom *Don* nije u Baški bilo uobičajeno, nego *Pop* kao kod svih glagoljaša. Kako je došlo od ovog naziva teško je reći. Možda je prepisivač htio počastiti dotičnoga župnika pa je po običaju talijanske sredine dao mu taj naslov.

Što se tiče samog teksta i u prvom i u drugom dokumentu valja znati da ima oblika koji se već danas ne govore ili se daje drukčiji nastavak, zato u jezičnom smislu nije sve uvijek dosljedno.

V. Fajdetic

Iz kronike glazbenog života u Rijeci godišta 1972/73

Nakon »LJETA 72« u kome je glavni i najveći dio raznih glazbenih priredaba održavalo Narodno kazalište »Ivan Zajc«, redovna umjetnička djelatnost počela je dosta kasno u odnosu na druge gradove. »LJETO 72« održavano je do svršetka mjeseca kolovoza i tom prilikom su na raznim ljetnim pozornicama i u povijesnim spomenicama ovoga kraja izvedene operne predstave, simfonijski i oratorijski koncerti, te dramske predstave i komorni, odnosno solistički koncerti gostiju iz Zagreba, Zagrebačkih solista i Krunoslava Čigoja. Tijekom ljeta izvedene su slijedeće predstave: Verdijev »Trubadur«, »Traviata« i »Aida«, Puccinijeve »Madame Butterfly« i »Gianni Schicchi«, Mascagnijeve »Cavalleria rusticana«, Leoncavallova »Pagliacci«, Borodinov »Knez Igor«, Zajčev »Nikola Šubić Zrinski« i Gotovčev »Ero s onoga svijeta«. Nadalje, dva simfonijska koncerta i Brahmsov »Requiem«, koji je doživio izvedbe u krčkoj katedrali dva puta i jedanput u bazilici u Rovinju. Izvedbe u Rijeci i Poreču bile su odgođene, ali ni kasnije nisu održane. Od osobitog dojma su bile priredbe na trgu u Kastvu, na Trsatskoj gradini i na trgu u Krku, gdje je prirodni prostor sačinjavao svojevrsnu kulisu i stvarao od predstava nezaboravan doživljaj. Mora se posebno naglasiti, da je riječko kazalište u korištenju prirodnih prostora steklo već dosta iskustava, te namjerava i dalje tim ljetnim predstavama posvetiti punu pozornost, budući da su ovog ljeta bile, među ostalim, »Trubadur« i »Zrinski« na Trsatskoj gradini, kao i »Cavalleria rusticana« — »Pagliacci« na trgu u Kastvu, veoma uspjeti. To su u potpunosti osjetili domaći i strani, budući da se za te predstave uvijek tražila »karta više«.

Početak koncertne sezone 1972/73. bio je »pod sretnom zvijezdom«, ali se nedugo zatim sve poremetilo zbog tehničkih poteškoća u zagrijavanju koncertne dvorane, pa su mnogi predviđeni koncerti bili tijekom kasne jeseni i zime otkazani tako da je glavnu koncertnu djelatnost ispunjalo Narodno kazalište »Ivan Zajc«, održavajući simfonijske koncerte sa stranim solistima. Prema tome pregled koncertne djelatnosti Koncertnog ureda i Kazališta bio bi slijedeći:

28. rujna u koncertnoj dvorani Muzeja predstavio se talijanski gitarist ENRICO TAGLIAVINI. Te večeri dvorana je bila skoro prepunjena i to pretežno mladim slušateljima, koji su izvanrednom pozornošću i oduševljenim pljeskom primali u cijelosti izvrsnu izvedbu, što se uz to odlikovalo i osobito probranim djelima. Počevši od XVI. st., tj. od vremena kada su lutnja i gitara, kao njezina kasnija izvedenica, zauzele čvrsto mjesto u intimnim komornim koncertima, umjetnik je predstavio najznačajnije majstore, a to su bili: Milan, Weis, Bach, Sor, Torroba, Castelnuovo-Tedesco, Villa-Lobos, Albeniz i Lauro. Umjetnik je značajno iskorištavao sve registre svoga glazbala, a u dinamičkom nijansiranju i muzikalnom fraziranju istakao je osobito poznavanje stila. U djelima romantike i moderne potvrdio je svoju virtuoznu tehniku, a dao je i osebujan izraz u strastvenosti i zanosu mediteranskog temperamenta, što se očitivalo u djelima Španjolaca i Talijana.

5. listopada nastupio je ruski sastav »BAROCCO«. (Igor Popkov — violina, Anatolij Korčagin — oboa, Aleksandar Sobolev — čembalo, Aleksandar Poplavski — flauta i Boris Šiškin — violončelo.) Ti mladi ljudi predstavili su se kao vrhunski umjetnici komornog izraza jednog određene razdoblja, XVIII st. Telemann, Händel, Vivaldi, Berezovski, Anonymus XVIII. st. i Fomin, pa u dodatcima Pergolesi i ponovno Tele-